

Dr. Atahan GÜNCAN
Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

**TÜRK TİCARET KANUNU'NA GÖRE
SERMAYE ORTAKLIKLARINDA
ÖNEMLİ MİKTARDA ŞİRKET VARLIĞININ
TOPTAN SATIŞI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KANUNİ DÜZENLEME, AMAÇ VE İŞLEMİN KONUSU

I. KANUNİ DÜZENLEME	3
A. Türk Hukukunda.....	3
B. Alman Hukukunda.....	4
C. Avusturya ve İsviçre Hukukunda.....	6
II. AMAÇ	7
A. Alman Hukukunda.....	7
B. Türk Hukukunda.....	9
III. İŞLEMİN KONUSU.....	15
A. Şirket Varlığı.....	15
1. Genel Olarak.....	15
2. Muhasebede	16
3. Mevzuatta	18
4. Öğretide	22
a. Tanımı.....	22
b. Diğer Kavramlarla İlişkisi	23
(1) Aktif kavramı ile.....	23
(2) Malvarlığı kavramı ile	25
c. Kapsamı.....	28

(1) Pasiflerin Dahil Olup Olmaması Bakımından.....	28
(2) Duran Varlıklarla Sınırlandırılıp Sınırlandırılmaması Bakımından.....	32
(3) Beklenen Hakları da İçerip İçermemesi Bakımından...	37
5. Yargı Kararlarında	38
6. Değerlendirmemiz	42
B. Önemli Miktar	44
1. Genel Olarak	44
2. Belirsizliğin Etkileri.....	47
a. Avantajları	47
b. Sakıncaları.....	48
3. Belirlenmesi.....	50
a. Diğer Hükümlerde	50
b. Öğretide	62
(1) Nicel Olarak.....	62
(2) Nitel Olarak.....	72
(3) Hem Nicel Hem de Nitel Olarak.....	77
(4) Takdir Yetkisi Kapsamında	79
c. Yargıtay Kararlarında	82
d. Değerlendirmemiz	87
C. Toptan Satış	90
1. Genel Olarak	90
2. Satışın “Toptan” Olması.....	91
a. Öğretide	91
(1) “Toptan” Kavramı.....	91
(2) “Toptan” Satışın Özellikleri.....	93
(3) Tek Varlığın Satışı.....	95
(4) Teker Teker (Peyderpey/Ardışık) Satışlar	96
b. Yargıtay Kararlarında	100
c. Değerlendirmemiz	103
3. Satış Dışındaki İşlemler.....	109

a. Öğretide	109
b. Yargıtay Kararlarında	124
c. Değerlendirmemiz	128
D. İşlemin Konusunun Esas Sözleşmeyle Belirlenip Belirlenemeyeceği Sorunu	129
1. Öğretide	129
2. Değerlendirmemiz	130
a. Esas Sözleşmeyle Sapılabilmesi Bakımından.....	130
b. Tamamlayıcı Hükümler Öngörülebilmesi Bakımından ..	134

İKİNCİ BÖLÜM

İŞLEMİN ETKİLERİ

I. İŞLETME KONUSUNUN GERÇEKLEŞMESİNİ İMKÂNSIZ HÂLE GETİRİP GETİRMEMESİ BAKIMINDAN	137
A. Değerlendirme Kriteri Olarak: İşletme Konusu mu Şirket Amacı mı?	137
1. Alman Hukukunda.....	137
2. İsviçre Hukukunda.....	142
3. Türk Hukukunda	144
B. Fiilen Yürütülen İşletme Konusuyla Sınırlı Bir Değerlendirme Yapılıp Yapılamayacağı	152
C. Birden Çok İşletme Konusu.....	161
1. AktG § 179a Bakımından	161
2. TK 408/2-(f) Bakımından.....	163
D. Devirden Sonra İşletme Konusunun Sürdürülebilirliğinin Tespiti.....	164
1. Esas Sözleşmenin Yorumlanması.....	164
a. Alman ve İsviçre Hukuklarında	164
b. Türk Hukukunda	168
2. İşletme Konusunun Devamına İlişkin Görüşler	169

E. Satış Bedelinin (İvazın) Etkisi.....	174
II. FİİLÎ TASFİYE (DIE FAKTISCHE LIQUIDATION) BAKIMINDAN.....	178
A. Kavramın Doğduğu İsviçre’de Kanuni Düzenlemenin Bulunmaması	178
B. Tanımı.....	180
C. Kısmi Tasfiye.....	183
D. “Fiili Tasfiye” İfadesine Yönelik Eleştiri.....	183
E. Benzer Hususlarla Karşılaştırılması.....	185
1. Gizli (Sessiz) Tasfiye (stille Liquidation) ile	185
2. Kabuk Ortaklık (Mantelgesellschaft / Aktienmantel) ile.....	187
F. Fiili Tasfiye için Genel Kurul Kararı Aranması	191
G. Fiili Tasfiyeye Yol Açan İşlemlerin Akıbeti	194
1. Temsil Gücü Bağlamında.....	194
2. FusG Özelinde.....	196
H. İsviçre Yargı Kararlarında Fiili Tasfiye	199

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İŞLEMİN UYGULANMASI, GENEL KURUL KARARI BULUNMADAN VEYA KARARA AYKIRI YAPILAN İŞLEMİN AKİBETİ

I. ANONİM ŞİRKETTE.....	206
A. Genel Kurul Kararının Alınması.....	206
1. Kararın İçeriği	206
a. Yetki Devri Yapılamaması	206
b. Devir İşleminin Unsurlarının Yer Alıp Alamayacağı Sorunu	207
(1) Unsurlara Genel Kurul Kararında Yer Verilmesi.....	208
(2) Unsurlara Genel Kurul Kararında Yer Verilmemesi..	209
c. Yönetim Kurulu Yeter Sayılarına Genel Kurul Kararında Yer Verilip Verilemeyeceği Sorunu.....	210

2. Yeter Sayılar	212
a. Tasfiye Hâlindeki Şirkette.....	212
b. Tasfiye Hâlinde Olmayan Şirkette	216
(1) Genel Olarak	216
(2) Alman ve Avusturya Hukuklarında.....	217
(3) Öğretide	219
(4) Yargıtay Kararlarında	221
c. Değerlendirmemiz	222
3. Oy Hakkından Yoksunluk	223
a. Sebebi	223
(1) Türk Hukukunda	223
(2) Alman Hukukunda.....	225
b. Etkileri	226
B. Genel Kurul Kararı Olmadan Yapılan İşlemin Akıbeti.....	228
1. Genel Olarak	228
2. Satış Sözleşmesi Bakımından.....	230
a. Öğretide	230
(1) Kesin Hükümsüzlük (Butlan) Görüşü.....	230
(2) Askıda Hükümsüzlük Görüşü	232
i. Alman Öğretisinde.....	232
ii. Türk Öğretisinde	233
(3) İşlemin Geçerli Olduğu Görüşü.....	235
i. Alman Öğretisinde.....	235
ii. Türk Öğretisinde	237
b. Yargıtay Kararlarında	239
3. Tasarruf İşlemi Bakımından	242
a. Alman Öğretisinde.....	242
b. Türk Öğretisinde	243
4. Değerlendirmemiz	244
a. Organ Temsile Yetkisiz Temsil Hükümlerinin Uygulanması.....	244

(1) Genel Olarak	244
(2) Yetkisiz Temsil Uygulamasının Kanuni Dayanakları	246
(3) Yetkisiz Temsil Uygulamasının Sonucu Olarak “Askıda İşlem”	248
(4) Askıda İşleme Genel Kurulun İcazet Verebilmesi	250
(5) Genel Kurul Kararının (İcazetin) Kanuni Şart (Condicio Juris) Niteliği.....	251
b. Genel Kurulun Rızasını Gerektiren İşlemin Borçlandırıcı İşlemlerle Sınırlı Olması.....	254
C. Genel Kurul Kararının İçeriğine Aykırı İşlemin Akıbeti	256
D. Genel Kurulun Verdiği Yetkinin (İznin) Kötüye Kullanılmasının Etkisi	260
E. Hükümsüz Genel Kurul Kararının Etkisi	262
F. Genel Kurul Kararının Yeni Bir Genel Kurul Kararıyla İptalinin (Geri Alınmasının) Etkisi.....	265
G. Genel Kurulun Onayını (İcazetini) Örtülü Olarak Verip Veremeyeceği Sorunu.....	268
H. Genel Kurulun Onay (İcazet) Vermemesinin veya Geçersizliğin İleri Sürülmesinin Hakkın Kötüye Kullanılması Sayılıp Sayılmayacağı Sorunu	275
I. Önemli Miktarda Şirket Varlığının Toptan Satışında Devralanın Özellik Gösterdiği Hâller	277
1. Şirketle İşlem Yapma Yasağı (TK 395/1) Kapsamındaysa	277
2. Tek Pay Sahibiye	282
J. Devir Konusu Taşınmazlarda İyiniyetli Kazanımların Korunduğu Hâl: MK 1023.....	284
II. SERMAYESİ PAYLARA BÖLÜNMEŞ [PAYLI] KOMANDİT ŞİRKETTE	287
A. Alman Hukukunda.....	287
B. Türk Hukukunda.....	291
III. LİMİTED ŞİRKETTE.....	296

A. Önemli Miktarda Şirket Varlığının Toptan Satışına İlişkin Anonim Şirketteki Hükümlerin Uygulama Alanı Bulup Bulamayacağı Sorunu	296
1. Tasfiye Hâlindeki Şirkette.....	296
2. Tasfiye Hâlinde Olmayan Şirkette	299
a. Öğretide	299
(1) Anonim Şirketteki Hükümlerin Uygulanacağı Yönündeki Görüş	299
i. AktG § 179a Bakımından	299
ii. TK 408/2-(f) Bakımından	306
(2) Anonim Şirketteki Hükümlerin Uygulanmayacağı Yönündeki Görüş	308
i. AktG § 179a Bakımından	308
ii. TK 408/2-(f) Bakımından	311
b. Mahkeme Kararlarında	312
(1) AktG § 179a Bakımından	312
(2) öAktG § 237 Bakımından	315
(3) TK 408/2-(f) Bakımından.....	315
c. Değerlendirmemiz	319
B. Önemli Miktarda Varlığın Toptan Satışında Limited Şirket Bakımından Farklılık Gösteren Hâller	322
1. Yeter Sayılar	322
a. Alman Hukukunda.....	322
b. Türk Hukukunda	324
c. Değerlendirmemiz	328
2. Veto ve Üstün Oy Hakkı	330
3. Oy Hakkından Yoksunluk	335
a. Sebebi	335
b. Etkileri	336
C. Önemli Miktarda Şirket Varlığının Toptan Satışında Devralanın Özellik Gösterdiği Hâller	339
1. Şirketle İşlem Yapma Yasağına Tabi Kişiyse.....	339

2. Tek Ortaksa	341
SONUÇ	345
KAYNAKÇA.....	357